

Силабус курсу

Історія світової естради

за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

Освітня кваліфікація: Бакалавр музичного мистецтва

Роки навчання: 1 Семестри: I-II.

Кількість кредитів: 4

Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Стеценко Кирило Вадимович – народний артист України, викладач кафедри «Музичне мистецтво естради».

Контактна інформація: stetsmail@gmail.com

Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити дисципліни: історія музики, музична література

Постреквізити дисципліни: вокальний\інструментальний ансамбль, методико-виконавський аналіз педрепертуару, концертно-виконавська практика

Призначення дисципліни

Мета навчальної дисципліни:

- сформувати у студентів систему базових знань з проблем історії естрадного мистецтва;
- забезпечити оволодіння необхідними знаннями загальних характеристик естрадних жанрів;
- сформувати знання стосовно психолого-педагогічних особливостей майстерності артиста естради;
- сформувати критичне ставлення до художнього рівня творів музичної естради.

Завдання навчальної дисципліни навчити студентів:

- визначати типові риси етапів розвитку музичної естради;
- визначати особливості виконавських стилів провідних зарубіжних і вітчизняних естрадних виконавців.
- розпізнавати на слух твори відомих композиторів та манеру виконання провідних естрадних виконавців;
- оцінювати художню цінність і значущість музичного твору естрадного мистецтва.
- осмислювати й узагальнювати творчі досягнення відомих естрадних майстрів;
- вільно користуватися знаннями з історії естрадних жанрів;
- аналізувати й давати критичну оцінку естрадним музичним творам українських і зарубіжних композиторів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: історію світової естради.

вміти:

- користуватися науковою, мистецькою термінологією (основними поняттями);
- порівнювати основні мистецькі поняття, явища і процеси;
- оцінювати діяльність видатних естрадних співаків, важливі мистецькі явища;
- використовувати знання для власного самовдосконалення як естрадного артиста.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Історія світової естради» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові)

- здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
- здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Історія світової естради»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- екзамен.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Шкала оцінювання

Національна 5 - тибальна шкала	Сума балів (R)	Шкала ECTS
5 (відмінно) Студент повністю оволодів теоретичним і практичним матеріалом дисципліни. Робить власні висновки, аналізує вивчений матеріал, самостійно оцінює явища, факти, виявляючи при цьому особисту позицію. Використовує додаткову літературу, періодику.	90-100	A
4 (добре) Студент володіє вивченим матеріалом на достатньому рівні. Аналізує матеріал, наводить власні приклади, але не завжди впевнено і точно. Самостійно готує практичні завдання, але має потребу в консультації викладача.	82-89	B
	74-81	C
3 (задовільно) Студент засвоїв менше половини навчального матеріалу, але виявляє знання і розуміння основних питань теми і здатен поверхово аналізувати вивчений матеріал та відтворювати практичні завдання з помилками. Плується в термінології.	64-73	D
	60-63	E
2 (незадовільно) Студент не засвоїв навчальний матеріал. Не усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.	35-59	FX
	0-34	F

Структура навчальної дисципліни

ТЕМА	Кількість годин										
	Денна форма					Заочна форма					
	Всього	У тому числі				Всього	У тому числі				
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.		Самос. робота	Лекції	семінари	Практичні	Індивід.
МОДУЛЬ 1.											
ТЕМА 1. Діяльність	9	4			5	8	1				7

розважальних естрадних установ (XIX – п. XX ст.)												
ТЕМА 2. Естрадне мистецтво першої третини XX ст. Естрада в Україні	7	4				3	9	2				7
ТЕМА 3. Розвиток естрадних жанрів у 30-40 рр. XX ст.	7	4				3	9	2				7
ТЕМА 4. Естрада у 50-60 рр. XX ст. Українське естрадне мистецтво	7	4				3	9	2				7
ТЕМА 5. Естрада у 70-90 рр. XX ст. Українська естрада	7	4				3	9	2				7
ТЕМА 6. Українське естрадне виконавство к. XX – п. XXI ст.	7	4				3	8	1				7
ТЕМА 7. Формування професійної освіти естрадного виконавства	11	8				3	8	1				7
Всього за модулем	55	32				23	60	11				49
МОДУЛЬ 2.												
ТЕМА 8. Розважальні музично-театральні жанри: історичний аспект	11	6				5	8	1				7
ТЕМА 9. Оперета у XX ст. як видовищна і розважальна вистава	9	6				3	9	2				7
ТЕМА 10. Мюзикл: витоки і розвиток жанру	9	6				3	9	2				7
ТЕМА 11. Поп-музика як явище художньої культури XX ст.	9	6				3	9	2				7
ТЕМА 12. Рок-музика як культурне явище другої половини XX ст.	9	6				3	9	2				7
ТЕМА 13. Рок-опера як новий жанр естрадного мистецтва другої половини XX ст.	9	6				3	8	1				7
ТЕМА 14. Джаз як феномен музичної культури XX ст. Стилi традиційного джазу	9	6				3	8	1				7
Всього за модулем	65	42				23	60	11				49
ВСЬОГО	120	74				46	120	22				98

Методи та технології навчання

Спосіб організації теоретичної та практичної діяльності студентів під час вивчення «Історії світової естради» зумовлений закономірностями й особливостями змісту навчального предмета. Відтак під час взаємодії викладача і студентів буде використано такі методи навчання: 1) за характером подачі навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні; 2) за організацією навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні; 3) за

логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

Методичне забезпечення

– навчально-методичні посібники і навчальні програми;

Політика навчальної дисципліни

Політика перескладання.

Перескладання модуля здійснюється за бажанням студента один раз з дозволу кафедри за наявності поважних причин, оцінюється за 20 бальною шкалою. Загальний підсумок за курс визначається шляхом додавання балів за всіма видами контролю з подальшим переведенням в національну, 100 – бальну та європейської кредитно-трансферну систему.

Політика академічної доброчесності.

Списування під час поточних занять, тестових робіт та екзамену заборонені.

Політика відвідування.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за пропуск занять без поважної причини знімаються бали (по 1 за кожне пропущене заняття). З об'єктивних причин (напр., хвороба) навчання може відбуватися в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Літературні джерела:

Основні

1. Бойко О.М. Українська масова музика: етапи розвитку, національні особливості: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Київ, 2017. 215 с.
2. Богатырёва Т. Культура как качество жизни. URL: <http://viperson.ru/articles/tatyanabogatyreva-kultura-kak-kachestvo-zhizni> (дата звернення: 24.10.2017).
3. Бурцева Н. Становление школы. Советская эстрада и цирк, 1986. № 1. С. 14–15.
4. Верхова А. Амбівалентність понять «естрада» та «шоу-бізнес». Киев: Актуальные научные исследования в современном мире, 2016. Вып. 10 (18). С. 25–28.
5. Гончарук О. Екранний видовищний синтез естрадного мистецтва // Студії мистецтвознавчі. Київ: ІМФЕ НАН України, 2011 № 3. С.14–19.
6. Дацкевич И. Феномен массовой культуры. Ч. 1. Москва, 2012. 35 с.
7. Дмитриев Ю. Советская эстрада. Краткий очерк истории. Москва, 1968. 77 с.
8. Дмитриев Ю. Леонид Утёсов. Москва: Искусство, 1982. 207 с.
9. Добрюха Н. Рок из первых рук. Москва, 1992. 304 с.
10. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство у системі музичного мистецтва естради: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Харків, 2008. 186 с.
11. Дружкин Ю. Песня от 70-х до 90-х. Что дальше? // Эстрада сегодня и вчера. Москва, 2010. С. 7–53.
12. Думасенко С. Особливості вар'єте-життя України кінця ХІХ – початку ХХ століття. Аркадія. 2014. № 3 (40). С. 28–31.
13. Думасенко С. А. Театри малих форм у контексті культурного розвитку Одеси у першій чверті ХХ століття: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Харків, 2009. 12 с.
14. Золотницький Д. Мастера эстрады. Ленинград: Искусство, 1964. 220 с.
15. Історія української музики: у 6-ти тт. Т. 4: 1917–1941. Київ: Наукова думка,

1992.446 с.

16. Клитин С. Артисты в открытом пространстве // Беседы об искусстве эстрады (и не только). Санкт-Петербург: СПбГАТИ, 2012. 104 с.
17. Клитин С.С. «Золотой век» европейской эстрады. Исторический и теоретический анализ: автореф. дис. ... д-ра искусствоведения: 17.00.01. Москва: Всесоюз. НИИ искусствоведения, 1991. 49 с.
18. Клитин С. История искусства эстрады. Санкт-Петербург, 2008. 445 с.
19. Клитин С. Искусство эстрады XIX – XX веков. Санкт-Петербург, 2005. 48 с.
20. Клитин С. Эстрада: Проблемы теории, истории и методики. Ленинград: Искусство, 1987. 187 с.
21. Коллиер Д. Становление джаза. Популярный исторический очерк. Москва, 1984. 390 с.
22. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві // Музична україністика: сучасний вимір. Київ: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2009. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39411/11Komenda.pdf?sequence=1> (дата звернення: 18.10.2017).
23. Конен В. Рождение джаза. Москва: Сов. композитор, 1984. 312 с.
24. Конников А. Мир эстрады. Москва: Искусство, 1980. 272 с.
25. Кузнецов Е. Из прошлого эстрады. Москва: Искусство, 1958. 359 с.
26. Макарова А. Тенденции развития современной эстрады. URL: <http://bibliofond.ru/view.aspx?id=517492#1> (дата звернення: 05.05.2017).
27. Мозговий М.П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні: дис.... канд. мистецтвознавства: 17.00.01. Київ, 2007. 175 с.
28. Мозговий М. Засоби коригування впливу масової естрадної музики. Культура України. Харків: ХДАК, 2009. Вип. 27. С. 240–248.
29. Мозговий М. Популярність естрадної музики: механізми формування // Мистецтвознавчі записки. Київ: Міленіум, 2009. Вип. 15. С. 23–29.
30. Муратов М.М. Эстрада как феномен массовой культуры: дис. ... канд. философ. наук: 24.00.01. Казань, 2005. 143 с.
31. Нариси української популярної культури: ред. О. Гриценка. Київ: УЦКД, 1998. 760с.
32. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес. Вінниця, 2013. 368 с.
33. Откидач В. М. Рок-музыка як соціокультурне явище: автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства: 26.00.01. Харків, 2008. 40 с.
34. Печерський В. Розвиток естради України у XIX столітті // Історія української естради (лекційний курс). Київ, 2007. 213 с.
35. Поплавський М. Шоу-бізнес: теорія, історія, практика. Київ, 2001. 560 с.
36. Рыбакова Э. Развитие музыкального искусства эстрады в современной России: традиции, перспективы, исследования. URL: <http://elibrary.spbguki.ru/600382/view> (дата звернення: 10.05.2017).
37. Самая Т. В. Базові засади естрадного мистецтва // Мистецтвознавчі записки: зб. наук. пр. Київ: Міленіум, 2012. Вип. 21. С. 219–226.
38. Самая Т. В. Естетичні проблеми саунду у естрадному вокальному виконавстві // Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство: наук. журн. Київ: Міленіум, 2015. № 2 (5). С. 193–199.
39. Самая Т. В. Основні тенденції розвитку вокального мистецтва естради України 60-

70-років ХХ століття // Вісник НАКККіМ: зб. наук. пр. Київ: Міленіум, 2017. Вип.3. С. 133-137.

40. Саульський Ю. Естрадна музика. Естрада: що? где? зачєм?: Статїи. Інтерв'ю. Публікації. Москва: Искусство, 1988. С. 184–200.

41. Солодовник В. Естрада // Енциклопедія сучасної України. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=18031 (дата звернення: 24.10.2017).

Додаткові:

1. Кадцын Л. Массовое музыкальное искусство ХХ столетия (эстрада, джаз,барды, и рок в их взаимосвязи) / Л. Кадцын. – Екатеринбург, 2006.

2. Катасонова Т. Київські театри мініатюр / Т.Катасонова // УКраїнський театр. – 1988.– № 6.

3. Клитин С. Эстрада. Проблемы теории, истории и методики / С.Клитин. – Ленинград:Искусство, 1987.

4. Поплавський М. Антологія сучасної української естради / М.Поплавський. – К.: Преса України, 2004.

5. Русская советская эстрада 1946–1977 годы: очерки истории / ред. Е.Уварова. – М.Искусство, 1981.

6. Савченко А. Кумиры забытой эстрады / А. Савченко. – М.: Знание, 1998.

7. Солодовник В. Естрада і ринок / В. Солодовник // Українська культура – 1993. – № 6

8. Сто великих вокалістів: сб. статей / сост. Д.Самин. – М.: Вече, 2004.

9. Токарев Ю. Поп-музика: за и против / Ю.Токарев // Музична критика і сучасність. – К.: Музична Україна, 1984.

10. Троицкий А. Рок в Союзе: 60-е, 70-е, 80-е... / А. Троицкий. – М.: Искусство, 1991.

11. Уварова Е. Эстрадный театр: миниатюры, обозрения, мюзик-холлы (1917-1945) /Е.Уварова. – М.: Искусство, 1983.

12. Утёсов Л. С песней по жизни / Л. Утёсов. – М.: Искусство, 1961.

13. Щербакова Т. Цыганское музыкальное исполнительство и творчество в России / Т.Щербакова. – М.: Музыка, 1984.

